

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v bestih izdanjih ob **četrtkih, četrtekih in sobotah**. Zjutranje izdane izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obojno izdanje stane:**
za 1° meseč. L. — 50, izven Avstrije L.
za tri mesec. L. — 200
za pol leta. L. — 5.—
za vse leto. L. — 10.—
Na narodne brz priložene naročnine so
ne jomijo osir.
Posamične številke so dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 20 avt.,
v Gorici po 15 avt. Sobotsko večerno
izdanje v Trstu 20 avt., v Gorici 10 avt.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Tudi to!

Monakovske „Neue Nachrichten“ vedo poročati — tako vsej posnemamo iz raznih listov —, da je odlašanje s poroko prestolonaslednika ruskega pripisovati dejству, da je cesarjevič saljubljen v neko lepo Židinjo ter da se ne dà odtrgati od nje vkljub vsem poveljem visokega mu očeta, sedaj bolnega ruskega cara.

Zidovski listi prepričajo seveda vso odgovornost za to stvar Monakovskemu listu, a bolelijo jo je malo prikritim veseljem, seveda se stališča, kakorčno je znano onamu, ki pozna razmere židovstva na Rusku.

Že oni dan je prinesel neki nemški pisani in tu na jugu izhajajoči list, ki pa nosi na sebi kinko narodno-slovenskega radikalstva, neko izjavu o bolesni carjevi, koja izjava nas je iznenadila zelo. Pisal je namreč, da je baje ruski car vskliknil obupne besede: „Ali me je Bog res že takó zapustil!“, ko so jeli razni resni dogodki vplivali na srce modrega vladarja.

Recimo, da bi bil car res vskliknil obupno — na domer pa dvomimo, zlasti ker čitamo take stvari navadno iz listov, katerih tendencija ni naklonjena slovenski politiki —, a listi, ki si nadavljajo slovensko kinko, ne bi smeli reproducirati takih govorov.

Toda sedaj pa k stvari, kateri smo hoteli posvetiti naš današnji članek.

Eventualnost, da je cesarjevič Nikolaj saljubljen v „lepo Židinjo“ ter da radi te „ljubezni“ odlaže postati soprog hessenske princesa in Alice, ni ravno smatrati kot nemogoče, kajti znano je, da je med Židinjam — v tem oziru smemo že malo laskati krvonosemu rodu — zares krasnih eksemplarov čenske lepote. Toda težko je verojeti, da bi vsej v tej zadevi igral toli važno ulogo goli, nedolžni — slučaj. Sumiti moramo marveč (seveda, ako je sploh kaj resnice na tej stvari), da se vráti tu zopet kaka velika prusko-židovska intriga.

Bolesé te vesti poročajo namreč židovski listi, da utegne cesarjevič baš sedaj, ko je njega oče „opasno“ bolan, nahajati dovelj varokov na odlašanje poroke s nemško princošino, ali s drugimi besedami bi se to glasilo: po smrti carjevi storji cesarjevič, kar hoče, oziroma smel se bode zaradi bodisi tudi s kako — Židinjo.

PODLISTEK.

Kmetski upor.

100

Slovenska povest četrtnjakega roka.

— Špigel Avgust Šmaja. Predložil I. P. Planinski. —

A prečital sem ti vse to stoprav sedaj, ker si svoj človek, ker si poten in moder, ker si služabnik božji, da veš, kako je bilo, kako bi moral biti. Ne plakaj, odkar je vas troje otrok Uskok v mojo hišo prinesel, bil sem vam oče in ta moja žena mati. Troja brata sta poštana, sredna kmeta, svobodna moža, katerima sem jaz poklonil hišo in semjilo kraj svojega posestva. Ti si hotel biti svečenik, da vse svoje življenje molitve na dušo svojega očeta, svoje matere. Prav je tako, ali to ni vse. V troji deninci gori zibelj resnice, nad trojo glavo se razstropira moč svetega duha, s trojih ustnic pada sladka mana zakona ljubezni, kateri nač uči, da so vse ljudje bratje po Bogu. Oj pojdi moj narod, iz katerega si se narodil, in vzdigni ga na noge kot usmiljeni Samaritanec, dotakni se z angeljsko perutjo njega duše, odpri temu zapuščenemu cvetu dušo, naj se mu razstiri vonj po svetu, daj, da pade res božje ljubezni, človeške blagosti in vrline na sreco našega naroda. Ako mu je skorja trda, ako mu veje niso vitke, ako raste bodeče trnje, od narave ni takov. Tvoj oče je padel, padie so stotine drugih, ali iz njih krv kalf novo seme. Že sedaj jenjava kruta sila

Poleg vsega hinavskega milovanja radi bolesni sedanjega ruskega cara, smo vendar le uverjeni, da se Židje veselje eventualne smrti istega, čet, potem bodo odvaljeni s poti velik kamen, ki nam brani do zakladov bogate Rusije, in ako bi se potem posrečilo spraviti na prestol mogočne države Židinjo, potem je dobijeno vse, kar si v svojem srcu le počeli more mogočni Israel.

Vse take in slične mahinacije, kakorčno spletka židovstva vsemu človeštvu, ne počivajo nikdar tudi na Rusku in gotovo je, da bi tudi za Rusijo prišli kritični časi, ako ne bi umeli vladajoči krogi braniti se z vso odločnostjo teh vplivov. Kajti bogatstvo Rusije je mednarodnemu kapitalismu to, kar je volku govedine polni hlev.

Ali ne samo židovstvo, marveč tudi pangermanska ideja spača v sebi vse ono, čemur je nameen izpodkopavati blagor Rusije in Slovanstva sploh. Da je Rusija najmočnejša zemljinica in zasečna Slovanstvu na Balkanu, to pač vedo predobro vse nje smrtui sovražniki; iz tega dejstva pa izvajajo naravno posledico: da treba uničiti zaslovbo Slovanstva na Balkanu, ako hočejo utešiti svoje učnegasno hrepnenje po Vzhodu — svoj glasoviti Drang nach Osten.

To so logična fakta s kajimi je računati Slovanom. Kaj pak se vse dogaja v ta namen, tega pa ni veikdar mogoče zasledovati strogo soditi nam je torej po vnanjih znamenjih, ki se pojavljajo dosledno in veikdar. Po teh znamenjih torej in po prepričanju, da bi pangermani in Židje radi zatrlj Slovane kot narod — česar element se ne sklada s pangermansko nasilnostjo in židovsko pohlepnotajo — soditi moramo postopanje naših socijalnih in političkih nasprotnikov. Na podlagi tega prepričanja biti je Slovanom jako opresnim, in že a priori je opravljena vsaka sumnja o nakanah nasprotnikov, zlasti pa tedaj, ko delajo na uničenje posamežnih glav Slovanstva in ko bi hoteli urivati osebe, katerih upliv bi utegnil postati varok politični smrti Slovanov.

Ne da bi hoteli govoriti jasnejši, nadojamo se, da nas v tem poslednjem stavku umeje veakdo. Vsa je v vsem stremljenu pangermanov in velikega mednarodnega kapitala poosobljeno nasprotstvo do Slovanstva in jasno je, da delata omenjena dva, žal le,

trinotra, ali napodi dan po dolgih nereednih letih, ko popravi Bog, kar so ljudje zagrošili, ko bo kmel nosil svobodno čelo, kakor plemiški. Tvoj oče se je nadejal nove dobe in jo hotel dodakati. Prerano je bilo. Ali ti pojdi in pripravi ta dan z gorečnostjo molitve, s silo ljubezni. Vi pa, sinovi, obrne se plemič k svojim sinovom, ne sabite, da ste ljudje, da so vse ljudje bratje, pomnite, da je samo tisti pravi plemič, v katerem bije plemenito srce, da vrline deda ne morejo oprati napak unukov. Bodite blagi in dobri. Kratek je pot od sibeli do groba, samo jeden pot ima dobrote za plemiča in kmeta, a v raji sedita cesar in berač jednak za božjo miso. Imejte srce za narod, kakor sem ga imel jaz!

V očesu mladega svečenika zaigra solza, poklekne in poljubi starca, poljubi tudi gospo v roku.

Da, prisegam vam, vsklikne in deno roko na sreco, apostolj blagosti in ljubezni bom, sejal bom v človeška sreca zlato semo pobratimatva, da bodo hodili po stopinjah Abelnovih, da se ne impreneni niti bogatin niti kmel v Kajns, a zadnji dih mojega življenja bo molitev za vašo in vašega rodu sredo.

Zdajci poskočijo mladi plemiči, objemajo mladega svečenika in vskliknijo:

— Objami tudi nas, blagoslov nas, brate! Gospo Zofiji pa se utrne zlata solza iz očesa.

Tih večer je bil, milo je gledalo zaha-

da premogačna činitelja, v roku jeden drugemu. To je stara in med nami predobro poznana istina. Mednarodni kapitalizem ne trži samo z blagom, marveč pričel je tržiti tudi z narodi in kraljevimi prestoli. Ta dva silna činitelja delata na to, da se pologoma in pravočasno prodaj — saj vemo, komu! — to dragoceno blago.

Sedaj pa nastaja vprašanje, ali smo drugi narodi zares tako kratkovidni, da dopustimo kedaj, da nas bodo mogli nati nasprotniki smatrati k upčijskim blagom? Ali pa smo vendar toliko bistri in sposobni, da jim mi nastavimo vrčko tem našim nasprotnikom, v katero se vjamejo liki liejak? Tako bi bilo n. pr. morda dobro, da cesarjevič porabi „ljubezen“ do kake lepo Židinje, da vembrani s tem poroka s prusko princošino in da pokaže tako, da je — Slovan!

Političke vesti.

O celjskem vprašanju pišejo malone vsi dunajski listi še vedno uvodne članke. Sploh sodijo sedaj, ob otvoritvi državnega zbora, vse našo parlamentarno položenje razstreho celjskega gimnazija. Toliko pa je menda že danes gotovo, da bodo vse nemške levice zdržema glasovala proti tej kulturni potrebi naroda slovenskega. Konečni izid te borbe je zavisen tedaj od tega, kaj poročajo Poljaki. A ravno na to stran vlada nekačina, koja ne moremo prav razumeti. Vaš kolikor se spominjammo mi, ni bilo čuti desaj odvažnega poljskega glasu, koji bi se bil jasno, odločno in decidirano izjavil o tem vprašanju. Koalicija je vsakako došla do jako kritične postojanke: dokazati jej bodo sedaj, da ni res, kar je občitno v jednomer, namreč: da hoče v imenu „posestnega stanja“ kratiči izpolnitve kulturnih potreb nemških narodov. Ali dočeno ta dokaz? Morda! Nas bodo veselilo, ali to je gotovo: še par „celjskih vprašanj“ in konec bodo vsemu. Kajti naj se celjsko vprašanje že redi tako ali tako, poslodice, neugodne za koalicijo, so vendar neizogibne. Ako zmagojo Hohenwartovi, gorje nemškim liberalcem, ako zmagojo nemški liberalci, poplačati bodo moral račun — Hohenwartov klub. Nam vsa je

jajče soinco pošteni graditi in dobre ljudi, tih je bilo, samo vonj cvetja se je širil po svetu. V tem zakriči na blijanjem drevesu krokar, mladi plemič skoči, potegne izza pasa samokres in pomeri. Isproži, črna ptica pada mrtva na zemljo, a v nočnem miru čuje samo pesem slavca, kateri iz loga pozdravlja zlate zvezde na nebuh.

XLV.

Sredi trga Stobica stoji stara cerkev, a v nji pod obokom na levi strani velika kamnitna ploča. To je grob. Da. Na kamenu stoji pod trdim oklopom močan človek. Dolga mu je brada, brke dolge, čudni gosti lasje, debele ustnice, debele nos. Nagni glavo in čitaj! Tu počiva Ferko Tah, tu gospa Jelena. Slavna človeka! Kamon vsa je pravi tako. Proslavil se je pod tremi kralji za Madjarsko, pravi kamon — ali tlačil hrvaški narod. Bil je spoštan, pošten, srečen, pravi kamon. Oj ne daj Bog nikomur takove reči! Ali kadar gorsko dolino pokrije noč, potreče se kosti sredi groba, iz kamena pa skoči prokleta senca oklopnika in beži iz cerkve, saj dovolj stoka celih dan pod težkim kamnitim jarmom, a v hiši božji, katera ni njegova, dovolj da po njega kosteh gazi kmetska noge, da skozi zidovje grme orglice kakor trobenta sodnega dača. Da bi vsej moči izbrisati s kamena svoje ime, da bi vsej zginilo iz človeškega spomina. Ne! Naj seva to prokleto ime do sodnega dača, naj se roga

Oglas je račune po tarifu v petitu; za naslove z debolimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegava navadnih vrstic. Poslana osmrtnica in javne zvezhe, domači oglasi itd. se računajo po pogodbah.

Vsi dopisi naj se pošljajo vredništvo: ulica Caserma 4. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana so ne sprejemajo. Rokopisi se ne vrhaajo.

Naročino, reklamacije in oglase sprejema upravitelj ulica Caserma 13. Odprtia reklamacije so proste poštnino.

„Edinost“ je mesečna.

bode videl velik čudež, ako koalicija vredništvo strečno obkroži skalo — celjskega vprašanja. 50letnica dra. Luegerja. Kdo je dr. Lueger? Dr. Lueger je mož, ki je dovršil pravi čudež: izpodkopal je se svojo zgovornostjo in svojo neumorno delavnostjo na Dunaju tla oni nemško-liberalni stranki, ki je menila v svoji očitnosti, da je nepravilna. Dr. Lueger je vodja in najbitnejša glava med krščanskimi socialisti. Ob svojem kremitem knačaju, plemenitem mišljenu in redki iskrenosti se ta mož ne boji povedati resnice nikdar in pred nikomur. Mi ne bi govorili resnice, ako bi rekli, da se identificujemo z vsemi načeli dra. Luegerja, toda pred njega poštenjem in njega iskrenostjo snamemo drage volje svoj klobuk. — Toda mi Primorski Slovani imajo še poseben vzrok biti hvaležni g. dra. Luegerju. Ta mož je v malem številu onih politikov, ki se zaročno zanimajo za naše očje razmere. Dr. Lueger je že opetovan in po zaslugu v parlamentu ožigosal namene in cilje naših italiannim, naglašuje zajedno lojalnost in zvestobo avstrijskih Slovanov. Zato ga arđijo iz vse svoje duše naši italiannim, a kar arđijo oni, to je gotovo dobro in koristno in to moramo mi spoštovati, ljubiti. In zato se tudi mi danes hvaležno spominjam, tega moža in poštenjaka ob njega petdesetletnici, kojo je slavil predvodenjem na Dunaju. Njega soščljenci so mu privedli veliko slavnost, dobrojno ljudskega tribuna. Do votivne cerkve vil se je imponantan sprevod kočij. Slavnostno pravilo je izstrelil duhovnik in mestni svetovalec Latschka, po propovedi pa je bila slovenska služba božja. Pri banketu je govoril tudi princ Lichtenstein, proslavljajoč dra. Luegerja kot boritelja za ideje one velike stranke, ki razume veliko vredno prebivalstva. V svojem odgovoru je izrazil dr. Lueger nado, da v 25 letih bodo stranka krščanskih socialistov mogla slaviti osvobojenje ljudstva. Zrečer je bil koncert, kogega se je udeležilo več tisoč ljudij. Dr. Lueger je prejel mnogo daril in adres.

Kralj Aleksander v Budimpešti. Predvodenjem je dospel v Budimpešto mladi kralj srbski Aleksander. Na kolodvoru so ga privedovali cesar, nadvojvoda Josip, minister Hieronymi in drugi dostojanstveniki. Cesar je strelil mlademu kralju roko ter mu

peklensko ta kamen o slavi, vrlini, poštenji. In beži iz cerkve v noč. Ali gorje. Na vsaki gradi se mu izpodtakne noge, na vsaki stopinji tiči kmetska solza. Na kamenu pred cerkvijo sedeč, plaka tudi on, plaka celo črno noč. Glej na izток se svit, po vrhovih napoka zora. Še enkrat vzdigne oklopnik glavo, da pogleda grič nad trgom, da pogleda svoj ponosni grad. Groza ga stresce. Kamenitega gradu ni več. Po vrhu, kjer se je nekdaj vila ponosna zastava go spoda Tahija, hodi kmetič za plugom in po večelo jutranjo posen. Boljarjeva sonca se zgano in zgine v grob pod prokleti kamen, svobodna pesen pa plava daleč, daleč po zeleni gori, koder se razliva sijajna zarja proučjene zore, koder klijajo rože iz mučeniske krvi hrvaškega in slovenskega naroda, katerega je pogazila ohola besnost, v zariji zlate svobode. Cveti, roža, rdeča, cveti, posvečeni svet priprigibajo se nad grobom nereednih ljudij, kateri so zavilhteli meč zoper zakon zvijače in laži, kateri so zavilhteli meč za zakon svete prirode; cveti, ker se je porodil mladi dan in čista rosa pada v srca naroda, rosa blagosti in bratske ljubezni. Ti pa, hrvaški mladi sokol moj, uberi to cvetko, doni si jo za klobuk in ponaučaj se živo pred vekom in svetom.

(Konec.)

predstavil nadvojvodo in drugo osebje. Cesar in kralj sta se odpeljala potem v dvorno palado v Budo med navdušenimi pozdravi zbrane množice.

Nekateri nemški listi hoteli vedeti, da je temu potovanju namen, priklopiti Srbijo k trovezi. Ker se je pa srbski odposlanec v Petrogradu najbrže bal, da bi te in jednake govorice ozavoljilja petersburške kroge, poskufil se je, da v pogovoru s poroditeljem lista „Novosti“ izjavlja odločno, da so neutemeljena vsa taka domnevanja. Potovanje kralja Aleksandra da je din uljudnosti; ker je bil kralj Aleksander že pred 3 leti na dnu v Peterburgu, nedavno pa v Carigradu, je naravno, da se sedaj napoti tudi v Berolin, tembolj, ker je nemški cesar že večkrat izrekel željo videti kralja Aleksandra pri sebi kot gosta. Nad vse čudno bi pa bilo, da ne bi se mladi kralj na potu v Berolin oglašil tudi na Dunaju. Politike želja razkrila Milana pa ne pridejo pri tem nikakor v poštov. Milan skrbi sedaj le za blagor svojega sina, in že zato ne bi nikakor mogel svetovati poslednjemu, da se pridruži trosvesi. Saj se spominja predobro, da je zavral simpatije naroda, ki zaradi njega gole simpatije do trosvese. In v vsej Srbiji — tako je zaključil Vasiljević svoj pogovor — ne bi našli niti jednega človeka, koji ne bi bil za zvezzo z Rusijo. Šepr pa treba Srbija mirne vrnjanje in notranje politike, in to jo sili da goji dobre odnose do vseh vlasti ter da se skrbno izogiblje vsakemu nevarnemu koraku.

Različne vesti.

Tržaške šole. Z osirom na sedaj v Trstu razsvajajočo dvično epidemijo, odredilo je tukajšnje c. kr. namestništvo minolo soboto, da se morajo zapreti za nedoločeno dobo vse javne osnovne in zasebne ljudske šole in otroška zabavilična v mestu ter pravljavni razredi ženskega liceja. Namestništvo si pridružuje pravo, da odredi, kadar se te šole zopet odprče.

Iz „Tržaškega Sokola“. Prijave k plesnim vajam in v dramatično šolo sprejemale se bodo danes in jutri od 8. do 6. ure v društveni telovadnici (Via Farneto, na voglu Via Amalia.) Posivljamo torej nujno vse nočlane, ki žele vdelečevati se plesnih vaj, osimoma vse one, ki bi hoteli sodelovati pri gledališčnih predstavah, da se zglašajo takoj. Plesne vaje se pričnejo prihodnjo nedeljo.

Znamenje časa. Kakor smo bili objavili tudi mi, vršila se je minolo nedeljo v Krakem (Dolenjska) slavnost raskritja spomeniške ploče Valvasoru in spomenika rajnemu Hočevarju. Pokojni Hočevar je bil velik dobrotnik mestu Krakemu in je res zaslužil, da mu Krđani postavijo spomenik. Res je tudi, da je bil Hočevar odločen pristaš protinárodnih stranke, ali vse temu nas je globoko užalila vest, da je vse slavnost imela izključno nemšk značaj. O da, to slavnost je izključno nemškim znakovim na izključno slovenskih tleh so daleč na okrog vidno znamenje sedanjega časa in sedanjih razmer na Kranjskem. Ne smemo namreč pozabiti, da so pri tej slavnosti sodelovali državni, deželniki, občinski in cerkveni činitelji in vse je bilo — nemško. Slovenski ponos, kje si? Menijo, da se borę proti „radikalstvu“, v resnici pa dušijo smisel za čast in ugled slovenskega imena!

„Žalostna resnica“. Una verità per noi in molte circostanze dolorosa (za nas zradi raznih okolnostij žalostno resnico) imenuje glasilo tržaških žido-liberalcev dejstvo, da je v šolskih stvareh v tržaški občini jedini gospodar c. kr. namestništvo, a da je mestni magistrat le delegovana oblast, ki je popolnoma zavisna od c. kr. namestništva, ne pa od mestnega sveta. — Mi pa posnamo še jedno „žalostnejšo“ resnico, kakor je gori omenjena in sicer resnico, — katero priznavajo merodajni činitelji sami, — da je namreč vrla „in molte circostanze“ popolnoma obnemogla proti občinskim oblastim. Mi smo sicer vedočliki zagovorniki narodne in tudi občinske avtonomije, toda kar se dostaja tržaški občine, je nje avtonomija takšno razsežna, da ji v mnogih slučajih niti vrla sama ne more do tivega. Z osirom na dejstvo pa, kakor uporabljajo izvestni mestni činitelji to avto-mijo, moramo zabeležiti, da je tako avto-

mija za nas in državno misel še mnogo žalostnejša resnica!

Velikodušna volja. V Ilirske Bistrici je umrl dne 11. t. m. tamoznji posestnik Ivan Evangelist Tomšič. Kakor čitamo v „Slovenskem Narodu“, volil je leps svete za narodne in druge dobrodelne namene in sicer: Čitalnici v Il. Bistrici 1500 gld.; krajnemu šolskemu svetu v Trnovem 1500 gld.; ustavnovi za jednega dijaka v Il. Bistrici ali in okraju 2000 gld.; ubožnemu zavodu v Il. Bistrici 2000 gld.; cerkvi v Bistrici 1500 gld.; cerkvi v Trnovem 300 gld.; redovnicam v Trnovem 200 gld.; na vedenje sv. maše v Il. Bistrici 3500 gld.; reverendem v Bistrici 100 gld.; „Narodnemu domu“ 100 gld.; Slovenski Matici 100 gld.; Ciril in Metodovi družbi 200 gld.; Radogoju 100 gld. — S tem plenitimi volili si je rodoljubni pokojnik postavil sam — najlepši spomenik. Blagoslojen mu bodi spomin, in mir in pokoj budi dusi njegovi!

Kje so „agitatorji“? Včerajšnji „Il Piccolo“ prinaša obširno, posebno porodilo o „velikanskih“ (P) demonstracijah, ki so se bile vrile minolo nedeljo v Piranu proti naredbi c. kr. prizivnega sodišča glede slovenskih napisov. S posebno elastijo pripoveduje, da je v imenu sbrane množice še kanonik Dominik Vidalič k čupanju, in zahteval, da skliče še istega dne se občinskega zastopnika, v kateri naj bi se slovensko protestovalo proti tej naredbi. Takó se je tudi zgodilo. Občinski zastop je sklenil soglasno te-lo 4 resolucije: 1.) Smatra naredbo c. kr. vlade na slovensko inizacijo (I) piranskega sodišča kot žaljenje italijanstva (I) občine. 2.) Protestuje proti tej naredbi, ki hali mir občino (II). 3.) Ne more toga trpoti (I), ker se čuti občina vesno na svoje vsikdar italijanske tradicije, zgodovino in običaje, ki ostanejo vedno italijanski in 4.) Načaga občinski deželni odbor istresku in državnim poslancem. — Da pa dotični demonstranji morda niso bili pri pravi pamoti sklepani iz tega, ker so kričali poleg „Viva la Istria italiana!“ celo „Viva il „Piccolo“!“ (II) Zlate besede pa je izustil v seji obč. svetovalce Ventrella po Tommasu: „Narodna zavest kojega naroda more spati dolgo vrsto let, todar dokler dotični narod ni zginil raz semeljsko oblijo, njega zavest ne umrje nikdar!“ — Lepo je povedano to in tudi resnično, ali rekli bi, da te besede veljajo slovenskim narodom; zapomnite si jih zatoči rogovileči v Piranu in drugod, ljubite svoj narod in spoštujte národnou zavest drugih narodov!

Zopet tržaška pekovska zadruga. Jeden naših naročnikov iz pekovskih krogov doposal nam je nekako okrožnico, tiskano v italijanskem jeku, podpisano z „Il Capo: Antonio Krali“, katera okrožnica je baje namenjena pekovskim pomočnikom in vajencem. Ker je pa ogromna večina pomočnikov (gotovo 90%) Slovencev, prosi omenjeni naš naročnik, da objavimo to-le: „Mi slovenski pekovski pomočniki plačujemo svoje krvavo zaslужeno fulje v zadrugo. Zatorej imamo vso pravico zahovati, da nam „capo“ gosp. Krali nastolmači v našem jeku, kaj želi prav za prav od nas. Mi slovenski pekovski pomočniki ne moremo in ne maramo trošiti denarja v ta namen, da bi si iskali osob, ki nam prevedejo to „okrožnico“ na naš jek, zatorej priporočamo jedenkrat za vselej g. „capo“ Kraliu, da nam izdaje slovenske okrožnice. — J. F.“ v imenu mnogih drugih.

Za družbo sv. Cirila in Metoda darovala je Jajčičeva posadka, zabeležili onih 10 stotink v keljo, da bi bilo toliko kron, 1 kruna. — Darovala zaspana družba „pri Vodopivou“ 2 gld. — Neimenovani daroval je 1 kruna v svrhu, da izve po čitateljih „Edinosti“, ki so sramotili Jozeta Tratorja, da vedno prosjači „Edinost“, akopar jo je sam te večkrat kupil.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Gredi daroval je Rojančan 1 kruna v znak, da ima Jajčič posadko.

Avita cultura. Znani laški odvetnik Riccardo Camber se je april minolo soboto v poslopu gledališča „Fenice“ z lastnikom tovarne za izdelovanje pečstva Henrikom Freisingerjem. Vročekrni odvetnik je — in to je „omika!“ — udaril svojega nasprotnika s palico parkrat po glavi, ranivši ga na temenu in na desnemu očesu. Ranjeni je ovadil odvetnika pri sodišču.

To se hudi! Deželni odbor istreški odposelj je ministerskemu predsedništvu to-le besedilo: „Živa je agitacija po naših mestnih veled deloma dogovoljenih, deloma ukazanih slovenskih ali hrvaških napisov pri sodiščih. Naredba je neopravičena, ne more se opraviti; krši zgodovinska prava in neomiljeno rani italijansko prebivalstvo, ki sostavlja skoraj izključno istrška mesta; odpira globok propad med italijansko stranko in vladu, ter provzroči brkone celo zločinske reakcije. (Pa vendar ne odprega upora? Stavec.) Podpisani živahn protesteje in zahteva nujno, da se obustavi in odpravi ta občalovanja vredna (!) naredba ter se uvedejo projekti odnosaji. — Deželni odbor istreški. Glavar: Campitelli.

Istraki in tržaški Lahoni pridružajo v svoji jesi kazati pravo svojo barvo. Tako jih vsej spoznajo merodajni krogi!

Narodni dom v Ljubljani. Gradba naproduje tako lepo, da so to poslopre — kot vidno znamenje slovenske zavesti in pokrovitvenosti — izroči lahko še meseca julija svojemu namenu.

Moja pomočna bolnišnica. Z osirom na dejstvo, da se je minoli teden pojavilo v mestu 30 novih slučajev škratic in 61 novih slučajev dívcev, odprla je mestna občina včeraj pri Sv. Mariji Magd. Gornji novo pomolno bolnišnico. V to bolnišnico so prenesli doslej otroke, ki so bolni za škratico.

Prodana parnika. Družba „Avstrijski Lloyd“ je prodala te dni parobrodni družbi na Kreti parnika „Apolo“ in „Recoa“. Prodana parnika sta že odplula v Smirno.

Samomor. 74letni bivši nadzornik teškarov Anton Vidmar iz Senoščč, stanujoč pri svoji hčeri, udovi Demichelli, lastnici mesnice v ulici dell’ Orologio hč. 3, škodil je minolo soboto po noči raz okno IV. nadstropja hodnika pred svojim stanovanjem na dvorišču. Oblékal je grozno rasbit, hipom mrtev. Varok temu strašnemu samomoru je baje neosdravljiva bolesen na živoih, na kateri je trpel staro.

Policijko. Predstojnem so prijeli stražarji v gostilni v ulici Farneto hč. 1. 86letnega misarja Andreja B. iz Dornberga, ker je, pisan, razgrajal. — 54letnega težka Bernarda S. iz Ajdovščine so predvčerjnjem zaprli, ker je ukradel nekemu svojemu tovarišu kostarno posodo za mleko. — 23letni Josip Bibernik, stanujoč pri svoji ljubimki, 36letni (I) dívili Rosaliji O. v ulici Torricelli hč. 10, spri se je s svojo izvoljeno mendo iz ljubosumnosti in v jesi rasbil na skupnem stanovanju vse, karkoli mu je prišlo pod roke, a celo pretrpel in ranil svojo izvoljeno. Stražarji so odvedli razvnetega mladenca na policijski komisariat v ulici Soussa, kjer ga je zaslišal uradnik na zapisnik, potem pa so ga odpostali v preiskovalni zapor u ulici Tigor. Ranjena Rosika šla je na zdravniško postajo zdraviti se, kjer je zahovala, da ji napravijo spridevalo o telesnem poškodovanju. — Minolo soboto so zaprli 29 letnega dñinarja Štefana P. iz Sežane, ker se je bil vrnil v Trst, dasi je bil še izgnan od tu in 20letnega dñinaria Josipa R., tudi iz Sežane ker je brez posla postopal po mestu.

Koledar. Danes (16.): Gal, op.; Maksima dev. — Jutri (17.): Hedviga kr.; Viktor škof. — Polna luna. — Solnce izide ob 6. uri 13 min., zatonci ob 5. uri 14 min. — Točna včeraj: ob 7. uri sijutraj 13 stopin, ob 2 pop. 18:5 stop.

Loteriske številke. Izbranje 13. t. m. Trst 56, 37, 8, 52, 79. Budimpešta 21, 85, 34, 5, 22. Linc 29, 1, 50, 55, 30. Inomost 84, 74, 44, 83, 55.

Najnovejše vesti.

Praga 15. Shod nemških zaupnih mož je izrekel zaupanje provizoričnemu vodstvu stranke ter pozval poslance z nemške levice, da glasujejo proti osnovi slovenskega gimnazija v Celju.

Predlog, s katerim se pozivlja liberalna ministrica, da izstopita iz ministerstva, ako se osnuje v Celju slovenski gimnazij, jožbil vstopjet med občinsm smehom.

Lvov 15. Včeraj so je odprl kongres galiških mest. Prisotnih je 30 delegatov. Župan Dworski izvoljen je predsednikom. Shod je sklenil, da skliče vsako leto jednak shod, na katerem naj bi se posvetovali o skupnih interesih.

Bellgrad 15. Tukajšnji službeni list objavlja naredbo sodišča, katera pozivlja v inozemstvo bivajoča snobotženca Cebinjčeva: Taušanoviča in Nenadoviča, da se stavita sodišču tekom 15 dñij, ker bodoča v nasprotu temu sledi obsojenja v njiju odstotnosti.

Krf 15. Danes je dosegla semska službena prijava, da pride v kratkem semska ruški dvorni maršal.

Peterburg 15. Iz Livadije poročajo, da se bolesni carjeva razvija po svoji naravi. Zdravnik menijo, da bode car mogel živeti še nekoliko mesecov, ali v tem so jedini, da nake nade do osdravljenja.

Peterburg 15. Poroka cesarjeviča se ne bodo mogla vršiti v tem letu. Vsakoko se pa bodo vršila brez vasega sijaja in brez vabljencev. Pri isti ne bodo zastopana nobena država.

Bruselj 15. Veček volitev kaže nam izdatno zgube liberalcev. Klerikalcem ostane vedenina v zbornici in v vladni stranki. — Ako se ne sporazumejo socialisti in liberalci, bodo tudi v mestu Bruseljskem izvoljenih 18 klerikalcev.

60.000 gld. je glavni dobitek lvovskih razstavnih srčok, kateri se izplača v **gotovini 10% odbitkom.** Mi opozarjam na to svoje čitalnike da bodo zrebanje še 16. oktobra.

Trgovinske brzejavke.

Budimpešta. Plenica za jesen 6:22—6:23, za spomlad 6:20—6:21 Korusa za oktober 6:25—6:30. Ovra za spomlad 6:07—6:09. Ri nova 5:15—5:30.

Pánska nova ob 78 kil. f. 6:30—6:35, od 79 kil. f. 6:45—6:40, od 80 kil. f. 6:40—6:45, od 81 kil. f. 6:45—6:50, od 82 kil. for. 6:50—6:55.

Pánska: Dobro ponudbe, povraševanje živahn, staln. Prodalo se je lahko 45.000 met. stot. 2/1. n. dražje. Ri, ječem in oves 5 n. dražje. Korusa ječem 6:35—6:40; proso 6:20—6:25.

Pánska: Dobro ponudbe, povraševanje živahn, staln. Prodalo se je lahko 45.000 met. stot. 2/1. n. dražje. Vreme: dán.

Praga. Nerazlinirani sladkor se oktober f. 13:27 decembra f. 13:30 bolje.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpaljilace precej f. 30%. November-mare f. 26:75—. Concasse za november-mare 30:25 do 30:30. Čotvrti za november 31:50. November 31:25 V glavah (solid) za polovico oktobra 32/1, za koniec oktobra 31/1.

Havrs. Kava Santos good average za oktober 87:75 na februar 78:75.

Hamburg. Santos good average za oktober 70:50, decembri 66:25, mare 66:25.

Dvanajstka borba 15. oktobra		
1894. pravčičar danes		
Državni dolg v papirju	98:95	99:20
v srebru	98:95	99:10
Avstrijska renta v zlatu	128:	